

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Asia: Rakennuksen energiatodistuksesta annetun asetuksen muuttaminen

Viite: YM11/600/2015

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

YLEISTÄ

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 260 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on yli 75.000 jäsentä.** Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

TAUSTA

Omakotiliitto on koko 2000-luvun pyrkinyt vaikuttamaan rakennuksen energiatodistuksen sisältöön ja kansalliseen toimeenpanoon. Alun perin todistus oli vapaaehtoinen, Omakotiliiton vaatimuksesta. Kuitenkin toinen rakennuksen energiatehokkuusdirektiivi teki energiatodistukset pakollisiksi, mutta salli kansallisesti valita määrittelytavaksi joko todellisen kulutuksen tai laskennallisuuden. **Suomessa valittiin energialuokan määrittelytavaksi laskennallisuus, mutta kansallisesti toimeenpantiin vielä direktiivin vaatimusta tiukempi energialuokan määrittely. Siinä laskennallinen energiankulutus kerrotaan primäärienergialuokan kertoimilla.** Tällaista tiukempaa menettelyä ei sinällensä käytetä muissa EU-valtioissa. Direktiivin edellyttämä kertoimien käyttäminen on ratkaistu muissa valtioissa erillisellä kuvaajalla, kuten Ranskassa ja Irlannissa päästökuvaajalla.

Suomen Omakotiliitto käynnisti rakennuksen energiatodistuksen muuttamisen kansalaisaloite-hankkeen, koska kansalaisilta oli tullut paljon palautetta. Kuluttajat kokevat todistuksen epäoikeudenmukaiseksi, kalliiksi ja turhaksi, kun ihmisen omalla toiminnalla ja todellisella kulutuksella ei ole merkitystä. Kansalaisaloitteessa vaadittiin:

- 1) Energian todellinen kulutus eli ostoenergia on aina ilmoitettava todistuksessa laskennallisen luvun lisäksi ja
- 2) Pientalojen kohdalla (olemassa oleva rakennuskanta, jotka on rakennettu ennen lain voimaantuloa) energiamuotokerrointa ei huomioida.

Omakotiliiton kansalaisaloitteen allekirjoitti 62.211 ihmistä. Lisäksi Taloustutkimus selvitti keväällä 2014, että 84 % kansalaisista haluaa, että energiatodistusluokan määrittely perustuu todelliseen kulutukseen. Eduskunta teknisesti hylkäsi kansalaisaloitteen mutta samalla edellytti että

- hallitus ryhtyy kiireellisesti toimenpiteisiin pientalojen energiatodistuksen sisällölliseksi muuttamiseksi helpommin ymmärrettäväksi poistaen energiamuotojen kertoimista aiheutuvat vertailtavuusongelmat.
- hallitus aloitteellisesti pyrkii rakennusten energiatehokkuusdirektiivin tarkistamiseen energiatodistuksen muuttamiseksi vapaaehtoiseksi vanhojen omakotitalojen osalta.

On hyvä, että rakennuksen energiatodistusta kehitetään nollaenergiasäätelyn yhteydessä ja että energiamuotokertoimia tullaan tarkistamaan samalla.

MOOTTORIAJONEUVOSUOJIEN OSTOENERGIANKULUTUKSEN LASKENTAMENETELMÄ (SUUNNITELUT, TOTEUTUNEET TAI ARVIODUT ARVOT) LAAJENNETTAVA MUIHINKIN RAKENNUSTYYPPEIHIN

EU-Pilotmenettelyn seurauksena energiatodistuslain 3 §:ään on lisätty uusia rakennustyyppisiä, joihin edellytetään energiatodistus. Omakotiasukkaan kohdalla muutos koskee yli 50 m²:n suuruisia moottoriajoneuvosuoja, autotalleja. Usein uusien pientalojen yhteyteen rakennetaan kahden auton autotalli sekä lämmitettyä varastotilaa. Tämä itsessään lisää kotitalouksien energiatodistuksen hankkimiskustannuksia.

Nyt lausuttavana oleva asetus määrittää, että ”*Varastorakennusten ja erillisten moottoriajoneuvosuojien ostoenergiankulutus lasketaan suunnitelluilla tai toteutuneilla tai arvioiduilla ilmanvaihdon ilmamäärillä, sisälämpötiloilla, käyntiajoilla ja sisäisillä lämpökuormilla. Lämpimän käyttöveden kulutusta ei oteta laskentaan mukaan.*”

On hyvä, että energiankulutus voidaan määrittää toteutuneilla arvoilla. Omakotiliitto esittää, että tämä menettely laajennetaan koskemaan kaikkia rakennustyyppisiä. Rakennusten energiankulutuksen määrittelyn muutos (toteutuneet arvot) vastaamaan hallitusohjelman kirjausta ”*Energiatohokkuusvaatimusten osalta energiatohokkuusdirektiivin mukaisessa sääntelyssä on hyödynnettävä kaikki direktiivin sallimat joustot ja poikkeusmahdollisuudet*” voidaan toteuttaa lähes nollaenergiäsäädöshankkeen yhteydessä. Nyt rakennusten energiatohokkuusdirektiiviä sovelletaan Suomessa tiukemmin kuin direktiivissä edellytetään (laskennallinen energiankulutus kerrotaan primäärienergiamuotokertoimella). **Todellinen kulutus** on myös yleisesti EU-maissa hyväksytty ja käytetty menetelmä energialuokan määrittelyssä (käytössä mm. Saksassa ja Ruotsissa).

Omakotiliitto esittää, että nollaenergiarakentamisen säädöshankkeen yhteydessä tarkastetaan myös laskentamenetelmän standardien arvot. Esimerkiksi omakotitaloissa kulutetaan merkittävästi vähemmän lämmintä käyttövettä kuin RakMk D3:n arvoksi on säädetty (Erillinen pientalo, rivi- ja ketjutalot, asuinkerrostalo 600 dm³ /(m² a).

Hyödyntämällä samaa menettelyä energialaskennassa (energiankulutus lasketaan toteutuneilla arvoilla) kaikkien rakennusten osalta, kuluttajien kustannukset energiatodistusten hankkimisesta laskevat. Suomessa pientalon energiatodistuksen hinta vaihtelee 300-1000 euron välillä, kun muissa EU-valtioissa energiatodistuksen hinta on alhaisimmillaan 15 euroa. Saman energialaskentamenettelyn hyödyntämisellä kaikissa rakennuksissa (toteutuneet arvot) mahdollistetaan tavoitteena jo pitkään ollutta asumiskustannusten alenemista ja sääntelyn purkamista.

kunnioitavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Mauri Harjula
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja